

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Martina Jakuba Bruse v právní věci žalobce: **V. K. R.**, zastoupený JUDr. Lubošem Kunou, advokátem se sídlem Tábořská 65/29, Praha 4, Nusle, proti žalovanému: **Městský úřad Havlíčkův Brod**, se sídlem Havlíčkovy náměstí 57, Havlíčkův Brod, proti nezákonnému zásahu žalovaného spočívajícímu ve vyznačení doložky právní moci dnem 12. 5. 2022 na příkazu ze dne 27. 4. 2022 zn. MHB_DOP/5665/2022-5, jímž bylo rozhodnuto o přestupku žalobce, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 2. 2023, čj. 30 A 11/2023-25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Městský úřad Havlíčkův Brod rozhodl příkazem ze dne 27. 4. 2022, zn. MHB_DOP/5665/2022-5, že žalobce je vinen ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), za což mu vedle pokuty byl uložen také správní trest zákazu řízení motorových vozidel po dobu jednoho měsíce. Tento příkaz byl následně opatřen doložkou právní moci ke dni 12. 5. 2022.

[2] Žalobce proti vyznačení doložky právní moci na příkazu k tomuto datu podal ke Krajskému soudu v Hradci Králové žalobu na ochranu před nezákonným zásahem. Krajský soud usnesením označeným v záhlaví tohoto rozsudku žalobu odmítl.

[3] Krajský soud zejména zdůraznil, že proti vyznačení doložky právní moci není možné se bránit žalobou proti nezákonnému zásahu, protože takový úkon z povahy věci nemůže žalobce zkrátit na jeho právech. Vyznačení doložky právní moci je podle krajského soudu pouhým administrativním úkonem orgánu veřejné správy, který není způsobilý zasáhnout do veřejných subjektivních práv jednotlivce. Krajský soud proto žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jelikož chybí podmínka řízení spočívající v připustitelném tvrzení nezákonného zásahu.

[4] Krajský soud také uvedl, že žalobce mohl proti příkazu podat odpor, jakmile se s ním seznámil; tedy po nahlédnutí do trestního spisu, pokud tvrdí, že mu příkaz nebyl nikdy doručen a seznámil se s ním až po nahlédnutí do spisu v trestní věci vedené Okresním soudem v Jihlavě pod sp. zn. 1 T 133/2022 ve věci porušení zákazu činnosti. Nelze vyloučit ani postup podle § 41 správního řádu, tedy možnost požádat o prominutí zmeškání lhůty stanovené pro podání odporu. Správní orgán se totiž musí zabývat tím, zda byla dodržena lhůta pro podání odporu, resp. zda byl příkaz řádně doručen. Podle krajského soudu pak byl odpor materiálně vzato doručen. Ač podle svého tvrzení příkaz žalobce vlastnoručně nepřevzal a doručenkou nepodepsal, prokazatelně se seznámil s jeho obsahem (sám totiž uvádí, že zaplatil uloženou pokutu).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Proti usnesení krajského osudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost. V ní uvádí, že vyznačení doložky právní moci je zásahem zkracujícím jeho právo. Tato doložka totiž podle stěžovatele osvědčuje vůči třetím osobám a státním orgánům počátek uloženého zákazu a její vyznačení se tak dotýká práva stěžovatel řídit motorové vozidlo.

[6] Stěžovatel taktéž opakuje svá tvrzení, že mu příkaz nebyl do vlastních rukou nikdy doručen. Doručení podle něj není možné nahradit tím, že se s obsahem příkazu nebo jeho částí seznámí jinak, např. nahlédnutím do spisu, jak uvedl krajský soud. Z tohoto důvodu podle stěžovatele nikdy nezačala běžet lhůta pro podání odporu a nemohla být ani zmeškána, protože příkaz nebyl nikdy doručen.

[7] Žalovaný se kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěry krajského soudu a souhlasí s tím, že vyznačení doložky právní moci nepředstavuje nezákonný zásah, neboť nezkracuje stěžovatele na jeho veřejných subjektivních právech. V daném případě do práv stěžovatele zasáhl příkaz jako takový, nikoliv doložka právní moci na něm vyznačená.

[10] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je vyznačení doložky právní moci úkonem evidenčním, osvědčovacím či potvrzovacím a nemá normativní povahu, ani

pokračování

vliv na skutečný okamžik nabytí právní moci (viz například rozsudky NSS ze dne 3. 6. 2022, čj. 10 Afs 38/2022-27, ze dne 16. 2. 2022, čj. 6 Afs 22/2021-21 či ze dne 21. 3. 2018, čj. 6 As 402/2017-41). Kromě toho lze poukázat i na usnesení rozšířeného senátu ze dne 13. 2. 2018, čj. 2 As 141/2015 - 37, který v bodech 22 a násl. vysvětlil, že judikatura je v této otázce jednotná, a v bodě 31 uzavřel, že „soudní ochrany proti nevyznačení doložky právní moci, popř. vyznačení nesprávného data v ní, je-li otázka nabytí právní moci napadeného rozhodnutí pro včasnost, přípustnost či zákonnost rozhodnutí napadeného žalobou podle § 65 s. ř. s. rozhodná, se účastník správního řízení domůže primárně touto cestou.“

[11] Tyto závěry lze vztáhnout i na nyní posuzovanou věc, kdy tvrzeným nezákonným zásahem je vyznačení doložky právní moci na příkazu vydanému podle § 150 správního řádu. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu plyne princip subsidiarity žalobních typů, podle něhož má přednost žaloba proti rozhodnutí správního orgánu (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 11. 2010, čj. 7 Aps 3/2008-98). Teprve tam, kam tato žaloba nedosáhne, nastupuje žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu a pokud ani jejím prostřednictvím nelze dosáhnout soudní ochrany, je přípustné domáhat se ochrany žalobou na ochranu před nezákonným zásahem (srov. např. rozsudek ze dne 4. 8. 2005, čj. 2 Aps 3/2004-42). Žalobce tedy mohl podat odpor a v případě, že by správní orgány nepokračovaly ve správním řízení, mohl se žalobou na ochranu proti nečinnosti domáhat vydání rozhodnutí. V takovém řízení by se soud implicitně zabýval též doložkou právní moci. Datum na ní vyznačené by totiž nebylo pro soud závazné.

[12] Co se týče námitky stěžovatele, že ani doposud mu nebyl příkaz doručen, tak je třeba poukázat na to, že institut doručování je založen na tzv. materiálním pojetí. Podstatné tedy je, zda a kdy se písemnost dostala do sféry vlivu adresáta, pro počátek běhu lhůty je tedy rozhodující znalost adresáta o skutkových okolnostech vypovídajících o existenci výronu činnosti správního orgánu v podobě správního úkonu (srov. závěry rozsudku NSS ze dne 29. 6. 2011, čj. 5 Aps 5/2010-293, č. 2386/2011 Sb. NSS, ve kterém se soud zabýval skutečnostmi rozhodnými pro počátek běhu subjektivní dvouměsíční lhůty pro podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, nebo závěry rozsudku NSS ze dne 26. 4. 2023, čj. 8 As 10/2022-26, ve kterém se soud zabýval počátkem běhu subjektivní dvouměsíční lhůty pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, jenž nebylo žalobci oznámeno doručením stejnopisu písemného vyhotovení). Tvrdí-li stěžovatel, že se příkaz do jeho sféry dostal ve chvíli, kdy jeho právní zástupce nahlédl do trestního spisu a seznámil se s ním, mohl v návaznosti na to postupovat způsobem uvedeným v bodu [11] tohoto rozsudku, a v daném řízení toto své tvrzení prokázat.

[13] Nadto vše lze dodat, že i v trestním řízení si datum nabytí právní moci správního rozhodnutí soud posuzuje sám a není vázán doložkou právní moci (viz například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 3. 2016, čj. 6 Tdo 195/2016-28 nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2015, čj. 7 Tdo 798/2015-22). I z této perspektivy tedy správní žaloba proti nezákonnému zásahu v daném případě není na místě.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*).

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu podle obsahu spisu nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. července 2023

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu